

ἑκὸς ἀπὸ τῆς τίκτεται, nimirum à partu) Quoniam genita gignentibus familia sunt, & in scenore numus numum gignit. Itaque hæc ratio pecuniæ comparandæ, est maxumè præter naturam. Eadem quoque Cynicorum Stoicorumq, sententia fuit de usuris; consentanea itidem auctoribus juris. Emund. Merillius *observat. lib. 1. cap. 13.* Jacob. Curt. *conjectur. tom. 1. lib. 3. cap. 29. fol. 295.* Sed de Usuris, anque eas stipulari liceat Christiano? variè disputant multi. Zepper. *lib. 4. de Legibus Mosaic. cap. 25.* Joh. Gerhard. *decad. polit. 8. thes. 1. & in Loco de Magistratu, n. 232. &c.* Joh. Forster. *Disput. ad Decalog. decad. 3. problem 2.* Christoph. Binder, Dn. D. Theodorus Thummius, & Phil. Cæsar, Ecclesiæ Göttingensis Superintendens, *in tractatibus de usura singularibus, Johan Arnd/in der andern Predigt über den 15. Psalmen/ num. 5.* Petr. Heig. *tom. 2. quæst. 1.* Anton. Matthæ. *Disp. singular. de usur. juncta quæ est eiusdem Disputationibus ad Institutiones.* Henric. Scotan. *Disp. ult. thes. 9. iuncta eiusdem paratitlis Codicis, vide item infra cap. ult. libelli huius primi, quod habet dissertationem meam de usuris, ubi plures alios laudo.*

X. Carolus Molinæus, *in tractatu de usuris: num. 86.* rectè censere videtur: dum quosdam extremè esse pauperes putat, quibus elemosynadanda: quosdam verò indigentes, quibus ad tempus pecuniâ sit opus, ac erga eos officium mutui gratuitum esse debere. Quosdam verò esse, quibus de suo satis sit, qui tamen pecunias petant, ad negotiationes exercendos, vel prædia emenda; ab hisce moderatum accipere lucrum, haud prohiberi. &c. ut &, ubi vel paris conditionis sint debitor, & creditor, vel creditor ipse non habeat, quod alteri commodet gratis. Numus per se, non parit fructum; sed mediante numo, comparare possumus res, quæ fructum vel pariunt, vel parere queunt. Aequum ideo videtur, ut pars illius lucri, ad pecuniæ Dominum perveniat: quanti scilicet ipsius interest, pecuniam non retinuisse, & ad similes usus eam haud collocasse. Et ita, usura, compensatio magis est, quàm lucrum. Salva ergò charitate, quæ opera cuncta, quæ facta, actionesque nostras omnes salis instar condit; permitti censetur usura: & habita ratione lucri, quod communiter capit, habereve potest debitor ex pecuniâ mutuò sumptâ, determinari ea debet. Quo intuitu Joh. Ferrariensis, *in form. Libell. act. hypothec. gloss. 3.* Mundum vix sustineri, aut regi, ait, nisi de usuris. Et usuram, patriis legibus probatam, damnare; hominis esse, communem hominum utilitatem, societatemque non satis intelligentis, Aug. Callias inquit, *in Sylv. Myster. fol. 83.* Quicquid in Ecclesia dicatur; in foro apud omnes nationes receptæ sunt usuræ. Cur non pecunia pecuniam pariat; cum ut aliarum rerum, sit etiam pecuniæ ususfructus? An sterile est, quo utimur, fruimur? Quid distat id quod interest; quid causa, quid accessio, ab